Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De iure patronatus

urn:nbn:de:bsz:31-321569

Visual Library

tamen dare pt̄ prelaturas ad tp̄s·vt·vij·q·j·paſtoralis
immuttat em̄ ſubſtantialia rei de conceſ·pre·propoſuit·
a ¶ Conſuetudine· ɔtrariū no·inno·ꝛ hoſt·in ꝑ8·dec·q̄
dicebant ꝙ ex ɔſuetudine ꝑſcripta abbas tales pt̄ remo
uere·Et nō qꝛ ɔſuetudo ꝛuocat ſtatuta ſꝫ ñ ꝑuilegia·vñ
hoc hodie facere poterit q̄ hoc hñt ex priuilegio pape
ſicut de humiliatis
fertur·
a ¶ Epiſcopos·itel
gas remoueri p epi
ſcopos quando per
vicarios ſuos ad h̄
mandatum habētes
remouentur vel per
delegatos·s·d of·
vi·licet·ꝫ·de re·iur·
qui per alium·
c ¶ Rationabili·xvj·
q·vij·inuentū·lvj·
di·ſatis peruerſum
et pro leui culpa nō
debet remoueri vt
in ꝑdic·c·inuentuꝫ
et·lxviij·di·c·j·

vel ſtatuto quouis cōtra
rio non obſtāte ab eiſdem
nequeunt eccleſijs ſiñi per
ep̄os et ex cā rationabili
amoueri. Bonifa·viij·

De iure patronatus·

Si laicus ius pro-
natus eccleſie ſibi
cōpetēs eidē vel al
teri ecc̄ie ſeu loco r̄ligioſo
duxerit ɔferendum/ hm̄oi
collatio q̄zuis abſqꝫ aſſen-
ſu ep̄i fc̄a fuerit efficax eſt
cenſenda· ¶ Per ꝑfatā tñ
collatōꝫ iuri ep̄i q̄ eidē aſ-
ſenſum non ꝑbuit nolum9
in aliq̄ derogari· ¶ Verū
licet pr̄onus laic9 ad ꝑſen-
tandum tp̄s habeat qua-
drimeſtre dūtaxat eccleſia
tamē vel monaſterium cui

Si laicus·hic
approbatur
opio damaſi
vin·bar·bri·q̄ hoc
no·xvj·q·vñ·nemi-
ni·et inno·et hoſt·
qui hoc no·s·e·ill8
et reprobatur opi-
ſo·no·in pre8·cano
ne·t·gof·ꝛ ber·no·
·s·e·ill8 et·c·cura·
et in multis alijs ca
pitulis·
e ¶ Eidē·et ſic eccia
erit pr̄ona ſuiſ pſi9
ſic ꝛ in alijs caſibus
cū ſcꝫ ꝑuanē pr̄oni iurepr̄onatus·s·e·t·qꝛ clerici·de pe-
nis·i quibuſdā·cū ſi·Sed pone ꝙ capella eſt vnicū hñs
ꝑlbiterū q̄s pn̄tabit ibi ꝑlbiterū cū vacabit·dico ꝙ ſi nō
eſt ibi alius pr̄onus ep̄s ꝓuidebit eccleſie·hoc em̄ dici-
mus regulare cū eccleſia patronū non habet·p·c·xvj·q·
·vij·omnes baſilice·et·c·ſe· ad ecciaꝫ·ad idē·s·d hijs
f ¶ Alteri ſufficit ꝙ redeat q̄ ſi·a ꝑla·cū ap̄lica·xvj·
·q·i·c·vl·et res·ad ſui naturā redit d facili·xxxv·di·ab
exordio·ff·de pac·ſi vnus·§·quod ſi non in totum·
g ¶ Cenſēda·s·e·ill8 ɔtrariū videbaẗ p dec·s·e·nullus
ibi d̄r ꝙ nihil eccīaſtici iuris ſine ɔſenſu ep̄i transfert in
eccleſiā vel monaſteriū·ſꝫ excipe ius pr̄onatus·ꝓpter dis
ctam decre·illud·vel de ſpūalibus intendebat ꝓhibere
ſed ñ de ſpūalibus annexis·ſic ius pr̄onatus·de iu8·q̄nto
ſm hoſt·ſꝫ qꝛ dec·illa eſt in iſto titulo vt facēt ad titulū
ſatis videbaẗ etiā ius pr̄onat9 ꝓhibitū ɔcedi ſine auc̄te
ep̄i·ſꝫ ſatis facit ad ti·inq̄ntū vetat ne pr̄onus donet eccle
ſiam ſine ɔſenſu ep̄i derogareẗ ſi aſſenſū ꝑbuiſſet ſm
h ¶ Derogari·alias formā quā hēs·s·d dō·paſtoral
i ¶ Quadrimeſtre ñ habebamus olim de hoc ita expſſum
textum·ſꝫ ita ſeruabamus p dec·s·e·c·ij·et·c·cum ꝓpter
que tñ hoc expſſe ñ dicebāt·habebamus glo·s·de offi·
k ¶ Semeſtre·de ɔceſ·ꝑb·c·ij·et ſic nota l·oꝛ·cum vos
ꝙ qui in ius alterius ſuccedit non vtitur eodē iure cōtra
regulam·ꝫ·de re·iur·is qui in ius·et·ff·e·ti·qui in ius·et
eſt hoc ideo·qꝛ ex quo res facta eſt eccīaſtica eccīaſtico

debet iure conferri·ꝛ idem dicebaẗ olim p dec·d ꝑb·dile
ctus·vl·et p ea q̄ ibi no·ſic eſt etiā videre i ɔuentōibus
vbi ex pſona ſucceſſoris foꝛus mutaẗ·vt in ꝑdicta regl̄a
dixi·et bñ facit h̄ dec·ad q̄ſtionē de excōicato q̄ donando
ceſſit alteri actōes ſibi ɔpetētes an ille cui facta ē ceſſio
poſſit illo excōicato manente·illas intētare·Et termina
uit bar·brix·in q̄ſti
one veneriali·quidā
cum eſſet ſm tā·ꝙ
ſic·qꝛ illud viciū ex
cōicatōis·pſone ad
herens ad ſucceſſo-
rem non tranſit·p·
ꝫ·ff·d diuer·ꝛ tēp·
ꝑſcrip·l·an vicium
et·C·d acqui·poſ·
·l·vicia·et idē guil·
in ſpe·de procur·§·
vlti·circa princi·et
ad hoc optīe fac·s·
qui ma·ac·poſſunt·
cū tua in ſi·ar·ɔtra
·s·de teſti·licet ex
quadā·ſꝫ illud inte
ſte vt ibi no·jteꝫ oẗ
·s·e·li·d dec·c·ij·in
fi·ibi ſoluiẗ i vl·gl·
l ¶ Eccleſiaſtic9·vn
de legatus poſſet il
las ɔferre·s·e·cum
dilectus ſi poterunt
variare·s·e·paſto
ralis priuaẗ ſi ꝑſen
tauit indignū quod
dic vt no·de·of·oꝛ·
cū vos·Quid dices
ſi eccia et patronus
laicus ſimul habent
pn̄tare nunq̄d habe
bunt ſex menſes vel
quatuoꝛ tm̄·vel alter ſex alter q̄tuoꝛ·dico ꝙ habebunt
ſex menſes ita ꝙ rōne ɔmunionis ꝑuilegiū eccīe tranſeat
ad laicum ad inſtar eius q8 dicimus de eo q̄ hꝫ rem cōem
cū pupillo·ff·quēad·ſ·amittir·l·ſi cōem·ita ꝙ p ecciam
conſequaẗ·q8 p ſe conſequi non poſſet·ſi·s·de·ɔceſ·ꝑb·

facta eſt a laico iuris colla
tio patronatus tēpus ha-
bet ſemeſtre/ ꝛ omnino q̄n-
tum ad pn̄tationeꝫ ꝑtinet:
non vt patronus laicus ſꝫ
vt patronus debet eccle-
ſiaſticus reputari·

Innocentius quartus·

De cenſib9 exac·ꝛ pcur·

Romana eccia ꝛ in
fra ſtatuimus vt
q̄libet archiep̄us
ſuā volēſ viſitare ꝓuinciā
prius eccīe ſue capl̄m ac ci
uitatem et dioceſim ꝓpriā
plene viſitare ꝓcuret nec
ſit ſolum erga maioꝝ ſed
etiam minoꝛum eccleſiarū
nec circa clericoꝛum tan-
tum ſed etiam populoꝛum
viſitationem intentus·

Romana in prima pte d̄r q̄uo et q̄n l·c·penul·
archiep̄s poſſit ſuā ꝓuinciā viſitare· In ſcd̄a pte
q̄ incipit ibi·ſane dicit quid in viſitādo facere de
beat·et q̄ crimina punire poſſit· In tercia que incipit ꝓ
curationes dicit q̄uo et in q̄bus rebus ꝓcurationē reci-
n ¶ Viſitare·p ſe vel p aliū cū p ſe·id nō pere debeat
pt̄·s·de of·oꝛ·inẗ cetera·x·q·j·ep̄m·et q̄uo tunc debeat
ſolui ꝓcuratio dic vt·s·e·li·de offi·oꝛ·ſi epiſcopus·
o ¶ Prius a capite eſt ɔdēda rō·ff·de eden·l·argentari9
et qui alios corrigit prius corrigat ſe et ſuos·iij·q·vij·
iudicet de ſta·regul·r·ea que·§·ſi vero·vbi de hoc·
p ¶ Plene·ita ꝙ nulla prochia remaneat ñ viſitata dum
modo comode viſitari poſſit et viſitationis cauſa ſubſit
et ſunt hec redigenda ad boni viri arbitriū·Sed nunq̄d
ſufficiet ſinodū ɔuocare et plene inq̄rere videẗ ꝙ ſic de
accuſa·ſic olim·xviij·di·q̄m·Sed dic contra·q̄m in tam
breui tp̄e ñ poſſet ſinguloꝝ inq̄ſitio fieri·tum qꝛ nō cō
ueniunt oēs clerici et laici q̄ ſunt viſitandi vt infra patꝫ·
tum qꝛ ſubijciēda ē res ocl̄is et pſone pn̄tia multū opaẗ
ff·ſim·re·ſi irruptōe·s·d of·dle·c·vl· ɔpellatōib9 cū
q ¶ Minoꝝ·ad h̄ d ap·c d ap/ ſuis ɔcoꝛ·d ꝑb·maioꝛib9